

REFERAT Kultur- og idrettsutvalget d. 15-02-2024

Mødedato Torsdag d. 15. februar 2024 kl. 15:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	10
Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 18.01.24.....	11
Tilskudd til historiske bygg, aktivitetshus og private grendehus 2024.....	13
Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2024-2027 for Kultur og innbyggerdialog.....	15
Evaluerer retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen.....	18
Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.....	22
Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker.....	28
Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid.....	30
Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom.....	41
Reduksjon av leiekostnader i AQ for Vipere.....	48

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Orientering om handlingsplan mot vold og overgrep mot barn og unge 15.02.24

Oppfølging økonomiplan 2024-2027 15.02.24

Presentasjon av Cultiva 15.02.24

Saksliste Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024

Komplett innkalling: Kultur- og idrettsutvalget (15.02.2024)

PROTOKOLL KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET

Dato: 15.02.2024
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 6/24 - 14/24
Møtets varighet: Kl. 15.00 til 19.15
Møteleder: Leder i utvalg Tor Kristian Ludvigsen (KRF)

Til stede:

Erle Wright Severinsen (H)
Raymond Larsen (H)
Mentor Rashica (H)
Tor Kristian Ludvigsen (KRF)
Steinar Bergstøl Andersen (FRP)
Adriana Ruiz (AP)
Abdullahi Mohamed Alason (AP)
Andreas Landmark (SV)
Petter Benestad (V)
Grethe Holberg (SP)
Ole Iacob Prebensen (KON)

Til stede fra administrasjonen:

Kulturdirektør Camilla Jarlsby
Stabssjef Gunn-Heidi Gabrielsen
Kommunalsjef kultur og fritid Stein Tore Sorthe
Kommunalsjef idrett Christian Jørgensen
Rådgiver Jørgen Skauge
Rådgiver Søren Sverdrup Lund
Miljøvernssjef Stein Erik Watne
Byutviklingsdirektør Ragnar Evensen
Rådgiver Eivind Eikeland
Rådgiver Annette Sørli Stray
Rådgiver Siv Nina Sletten

Dessuten møtte:

Daglig leder Cultiva Kristi Mathiesen Hjemdahl
Hussjef Kraftverk Mats Hatlevik
Repr. Ungdommens bystyre Danial Jaferi
Repr. Ungdommens bystyre Andrea Waage, møtt 15.00 – 16.45

Befaring Kraftverk og orientering om Cultiva

v/ daglig leder Cultiva Kristi Mathiesen Hjemdahl og hussjef Kraftverk Mats Hatlevik

- Vedtekter
- Stiftelsestilsynet
- Formål § 3
- Formål § 3 – Formålet ble endret!
- Formål § 3 – Hva det skal bidra til er ganske likt!
- Formål § 3 – Verktøykassen ble endret: - begrenset til prosjekter og etableringer - organisasjoner kom inn i tillegg til institusjoner
- Formål § 3 – Ble kvalitetskravet senket?
- Kort oppsummert
- Men.....
- Cultivas tolkning av vedtektene:
- Mike i dag
- Cultivas tolkning av vedtektene: forts.
- Navet

6/24 Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 18.01.24 (ark.nr. 2023033430)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kultur- og idrettsutvalget godkjenner protokoll fra kultur- og idrettsutvalgets møte 18.01.24.

(Enst.)

7/24 Tilskudd til historiske bygg, aktivitetshus og private grendehus 2024 (ark.nr. 2024000292)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kulturutvalget vedtar fordelingen av tilskudd til historiske bygg, aktivitetshus og private grendehus 2024 i samsvar med vedlagte oversikt, med totalt kr 880 000.

(Enst.)

Habilitet:

Leder orienterte om at kulturdirektøren er inhabil da hun var styremedlem i Vatne krets grendehus på søketidspunktet. På bakgrunn av dette er også hennes ansatte inhabile.

Votering:

Kulturdirektøren ble enstemmig erklært inhabil. Kulturdirektøren og hennes ansatte fratrådte. Byutviklingsdirektør Ragnar Evensen og Miljøvernsjef Stein Erik Watne tiltrådte.

Orientering om oppfølging av vedtatt økonomiplan 2024-2027 for Kultur og innbyggerdialog

v/ økonomirådgiver Søren Sverdrup Lund og kulturdirektør Camilla Jarlsby

- Årsresultater 2023 - etter avsetninger til bundne driftsfond
- Årsresultater 2023 – Kultur og innbyggerdialog
- Foreløpig resultat 2023 for kommunen
- Økonomiplan 2024-2027
- Endringer driftsbudsjettet 2024 – økonomiplan 2024-2027

- Oversikt disposisjonsfond og bundne driftsfond
- Endringer driftsbudsjettet 2024 – økonomiplan 2024-2027
- Vedtatt innsparingstabell – kommunalsjefområder
- Drift - nye innsparingskrav og innsparingstiltak på kommunalsjefområdene
- Drift - nye innsparingskrav og innsparingstiltak på kommunalsjefområdene forts.
- Investeringer – endringer for Kultur og innbyggerdialog
- Verbalvedtak som følges opp av Kultur og innbyggerdialog
- Omstilling til nye rammer - påbegynt i 2022, videreført i 2023 og fortsetter i 2024

8/24 Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2024-2027 for Kultur og innbyggerdialog
(ark.nr. 2023027124)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kulturdirektørens foreslåtte reduksjon på 40.000 i 2024 til toppidrettssatsing godkjennes ikke. Kr 40.000 dekkes opp gjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1. tertialrapport 2024.
(Enst.)

1. Kulturdirektørens forslag til oppfølging av vedtatt økonomiplan 2024-2027 for Kultur og innbyggerdialog tas til orientering.
2. Kultur- og idrettsutvalget drar ikke på studietur i 2024 eller 2025. Kulturdirektøren bes undersøke om det er mulig å gjennomføre en dagstur til Arendal i september 2024.
(Enst.)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Kulturdirektørens forslag til oppfølging av vedtatt økonomiplan 2024-2027 for Kultur og innbyggerdialog tas til orientering.
2. Kultur- og idrettsutvalget drar ikke på studietur i 2024 eller 2025. Kulturdirektøren bes undersøke om det er mulig å gjennomføre en dagstur til Arendal i september 2024.»

V fremmet følgende endringsforslag:

«Kulturdirektørens foreslåtte reduksjon på 40.000 i 2024 til toppidrettssatsing godkjennes ikke. Kr 40.000 dekkes opp gjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1. tertialrapport 2024.»

Voteringer:

Venstre sitt endringsforslag ble enstemmig vedtatt. Kulturdirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

9/24 Evaluering retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen
(ark.nr. 2024000538)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

1. Bystyret vedtar vedlagte retningslinjer for Frivillighetsprisen og Kulturprisen.
2. Fremtidige endringer av retningslinjene delegeres til Kultur- og idrettsutvalget.
(Enst.)

Orientering om handlingsplan mot vold og overgrep mot barn og unge

v/ rådgiver Siv Anita Sletten

- Forekomst
- Hva betyr tallene i praksis?
- 2000 av dagens barn i Kristiansand har eller vil oppleve seksuelle overgrep begått av voksne
- Seksuelle overgrep og unge utøvere
- Barndomskrenkelser og konsekvenser
- Barndomskrenkelser som vold og overgrep gir stress-skader
- Statistisk sammenheng mellom barndomskrenkelser og senere sykdom, uhelse og sosiale utfordringer
- Forankring og mål
- Hva er gjort og hvorfor?
- Funn / Tiltak
- Hva betyr planen for kultur og innbyggerdialog?

10/24 Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge
(ark.nr. 2020002774)

Kultur- og idrettsutvalgets innstillinger:

Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge vedtas
(Enst.)

11/24 Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker
(ark.nr. 2023033447)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

Kultur- og idrettsutvalget følger oppvekstutvalget vedtak 13.02.24. Saken utsettes og sendes tilbake til administrasjonen for revidering.
(Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker vedtas»

Leder Tor Kristian Ludvigsen (KRF) fremmet følgende utsettelsesforslag:

«Kultur- og idrettsutvalget følger oppvekstutvalget vedtak 13.02.24. Saken utsettes og sendes tilbake til administrasjonen for revidering.»

Voteringer:

Leders utsettelsesforslag ble enstemmig vedtatt. Kommunedirektørens innstilling ble ikke votert over.

12/24 Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

(ark.nr. 2022038262)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

Kultur- og idrettsutvalget ber administrasjonen komme tilbake med saken i et fremtidig møte hvor muligheter/kostnader ved å flytte/utvide fritidsklubbtilbudet til helger blir utredet (Verbalvedtak nr. 2024- 19. Helgetilbud i de kommunale fritidsklubbene). Det bes også om at det ses på muligheter for å gjøre dette i samarbeid med frivillige organisasjoner. (Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Bystyret tar redegjørelsen til orientering.»

Repr. Erle W. Severinsen (H) fremmet følgende utsettelsesforslag:

«Kultur- og idrettsutvalget ber administrasjonen komme tilbake med saken i et fremtidig møte hvor muligheter/kostnader ved å flytte/utvide fritidsklubbtilbudet til helger blir utredet (Verbalvedtak nr. 2024- 19. Helgetilbud i de kommunale fritidsklubbene). Det bes også om at det ses på muligheter for å gjøre dette i samarbeid med frivillige organisasjoner.»

Voteringer:

Repr. Erle W. Severinsen (H) sitt utsettelsesforslag ble enstemmig vedtatt. Kommunedirektørens innstilling ble ikke votert over.

13/24 Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom

(ark.nr. 2022038262)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

Kultur- og idrettsutvalget ber administrasjonen komme tilbake med saken i et fremtidig møte hvor muligheter/kostnader ved å flytte/utvide fritidsklubbtilbudet til helger blir utredet (Verbalvedtak nr. 2024- 19. Helgetilbud i de kommunale fritidsklubbene). Det bes også om at det ses på muligheter for å gjøre dette i samarbeid med frivillige organisasjoner. (Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Bystyret tar redegjørelsen til orientering.»

Repr. Erle W. Severinsen (H) fremmet følgende utsettelsesforslag:

«Kultur- og idrettsutvalget ber administrasjonen komme tilbake med saken i et fremtidig møte hvor muligheter/kostnader ved å flytte/utvide fritidsklubbtilbudet til helger blir utredet (Verbalvedtak nr. 2024- 19. Helgetilbud i de kommunale fritidsklubbene). Det bes også om at det ses på muligheter for å gjøre dette i samarbeid med frivillige organisasjoner.»

Voteringer:

Repr. Erle W. Severinsen (H) sitt utsettelsesforslag ble enstemmig vedtatt. Kommunedirektørens innstilling ble ikke votert over.

14/24 Reduksjon av kostnader i Aquarama for Vipere Kristiansand
(ark.nr. 2024003340)**Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:**

1. Kultur -og idrettsutvalget vedtar å redusere Vipere Kristiansand sine kostnader knyttet til hallen i Aquarama med kr 500 000 i 2024.
(10/1)
2. Reduksjonen dekkes opp igjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1.tertialrapport 2024. Kulturutvalget henstiller bystyret ved behandling av 1. tertialrapport å flytte kostnaden fra direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond til det sentrale disposisjonsfondet.»
(8/2)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Kultur -og idrettsutvalget vedtar å redusere Vipere Kristiansand sine kostnader knyttet til hallen i Aquarama med kr 500 000 i 2024.
2. Reduksjonen dekkes opp igjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1.tertialrapport 2024.»

SV, V, KRF, H, AP og SP fremmet følgende alternative forslag til pkt. 2:
«Reduksjonen dekkes opp igjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1.tertialrapport 2024. Kulturutvalget henstiller bystyret ved behandling av 1. tertialrapport å flytte kostnaden fra direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond til det sentrale disposisjonsfondet.»

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling pkt. 1 ble vedtatt med 10 mot 1 stemme (FRP)
SV, V, KRF, H, AP, SP sitt alternative forslag til pkt. 2 ble vedtatt med 8 mot 2 stemmer (KONS, FRP)
Kulturdirektørens innstilling pkt. 2 ble ikke votert over.

Eventuelt

Kommunalsjef idrett Christian Jørgensen orienterte om en henvendelse fra en håndballklubb ang. redusert halleie.

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 6/24: Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 18.01.24

Bilag

Protokoll Kultur- og idrettsutvalget 18.01.2024

Dato 24. januar 2024
Saksnr.: 2023033430-5
Saksbehandler Maren Svenning
Godkjent av Camilla Jarlsby

Saksgang
Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato
15.02.2024

Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 18.01.24

Forslag til vedtak

[Kultur- og idrettsutvalget godkjenner protokoll fra kultur- og idrettsutvalgets møte 18.01.24.](#)

Vedlegg:
Protokoll Kultur- og idrettsutvalget 18.01.2024

Punkt 7/24: Tilskudd til historiske bygg, aktivitetshus og private grendehus 2024

Bilag

retningslinjer-for-tilskudd-til-historiske-bygg-aktivitetshus-og-private-grendehus (1)

Tilskudd til historiske bygg aktivitetshus og private grendehus

Tilskudd til historiske bygg, aktivitetshus og private grendehus

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024000292
Saksbehandler Stein Erik Watne

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	15.02.2024	7/24

TILSKUDD TIL HISTORISKE BYGG, AKTIVITETSHUS OG PRIVATE GRENDEHUS 2024

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.02.2024 SAK 7/24

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kulturutvalget vedtar fordelingen av tilskudd til historiske bygg, aktivitetshus og private grendehus 2024 i samsvar med vedlagte oversikt, med totalt kr 880 000. (Enst.)

Habilitet:

Leder orienterte om at kulturdirektøren er inhabil da hun var styremedlem i Vatne krets grendehus på søketidspunktet. På bakgrunn av dette er også hennes ansatte inhabile.

Votering:

Kulturdirektøren ble enstemmig erklært inhabil. Kulturdirektøren og hennes ansatte fratrudd. Byutviklingsdirektør Ragnar Evensen og Miljøvernssjef Stein Erik Watne tiltrådt.

15.02.2024

Punkt 8/24: Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2024-2027 for Kultur og innbyggerdialog

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023027124
Saksbehandler Søren Sverdrup Lund

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	15.02.2024	8/24

OPPFØLGING AV VEDTATT ØKONOMIPLAN 2024-2027 FOR KULTUR OG INNBYGGERDIALOG

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.02.2024 SAK 8/24

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kulturdirektørens foreslåtte reduksjon på 40.000 i 2024 til toppidrettssatsing godkjennes ikke. Kr 40.000 dekkes opp gjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1. tertialrapport 2024.
(Enst.)

1. Kulturdirektørens forslag til oppfølging av vedtatt økonomiplan 2024-2027 for Kultur og innbyggerdialog tas til orientering.
2. Kultur- og idrettsutvalget drar ikke på studietur i 2024 eller 2025. Kulturdirektøren bes undersøke om det er mulig å gjennomføre en dagstur til Arendal i september 2024.
(Enst.)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Kulturdirektørens forslag til oppfølging av vedtatt økonomiplan 2024-2027 for Kultur og innbyggerdialog tas til orientering.
2. Kultur- og idrettsutvalget drar ikke på studietur i 2024 eller 2025. Kulturdirektøren bes undersøke om det er mulig å gjennomføre en dagstur til Arendal i september 2024.»

V fremmet følgende endringsforslag:

- «Kulturdirektørens foreslåtte reduksjon på 40.000 i 2024 til toppidrettssatsing godkjennes ikke. Kr 40.000 dekkes opp gjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1. tertialrapport 2024.»

Voteringer:

Venstre sitt endringsforslag ble enstemmig vedtatt. Kulturdirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

15.02.2024

Punkt 9/24: Evaluering retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen

Bilag

Vedtak byst, 28022024, Sak 15/24, Evaluering retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen

Kulturprisen forslag til nye retningslinjer

Frivillighetsprisen forslag til nytt reglement

Retningslinjer for kulturprisen vedtatt av Fellesnemnda 5. mars 2019

Reglement frivillighetsprisen vedtatt av bystyret 23.10.19

Dato 8. januar 2024
Saksnr.: 2024000538-1
Saksbehandler Annette Sørlie Stray
Godkjent av Anne Grete Widding
Ingunn Kvivik
Gunn-Heidi Gabrielsen
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget
Bystyret

Møtedato

15.02.2024
28.02.2024

Evaluering retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar vedlagte retningslinjer for Frivillighetsprisen og Kulturprisen.
2. Fremtidige endringer av retningslinjene delegeres til Kultur- og idrettsutvalget.

Sammendrag

Utdeling av Kristiansand kommunes Frivillighetspris og Kristiansand kommunes Kulturpris er et ledd i å realisere kommunens målsetninger på kultur- og frivillighetsfeltet og er en annerkjennelse av sentrale aktører på feltet.

Retningslinjene til Frivillighetsprisen og Kulturprisen ble vedtatt av Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) i 2019. De fire årene retningslinjene har vært gjeldende har det kommet ulike forbedringsforslag. Saken kommer derfor med forslag til endrede retningslinjer for Frivillighetsprisen og Kulturprisen.

Nye vedtatte retningslinjer skal gjelde fra 2024. For å forenkle prosessen med evaluering av retningslinjene fremover, foreslår kommunedirektøren at fremtidige endringer delegeres til Kultur- og idrettsutvalget.

Vedlegg:

Kulturprisen forslag til nye retningslinjer

Frivillighetsprisen forslag til nytt reglement

Retningslinjer for kulturprisen vedtatt av Fellesnemnda 5. mars 2019

Reglement frivillighetsprisen vedtatt av bystyret 23.10.19

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Frivillighetsprisen og kulturprisen er to kommunale priser med hver sine retningslinjer.

Formål Frivillighetsprisen:

«Formålet med frivillighetsprisen er å berømme en person og organisasjon fra Kristiansand, som har utmerket seg med frivillig engasjement og pågangsmot til beste for den enkelte innbygger og lokalsamfunnet. Innsatsen kan ha foregått over lengre tid eller i et tidsavgrenset prosjekt.»

Formål Kulturprisen:

«Formålet med kulturprisen er å berømme en spesiell innsats for byens kulturliv eller markere en betydningsfull kunstnerisk innsats.»

Historikk

Før kommunesammenslåingen vedtok Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) den 5. mars 2019, sak 20/19, retningslinjer for tilskuddsordninger, stipender og priser i Kristiansand kommune. Hensikten med en gjennomgang av retningslinjene er å sikre at prosessen med kunngjøring av prisene, nominasjons- og utvelgelsesprosessene er i tråd med de innspillene som juryene har kommet med.

Kommuneadvokaten har vurdert det slik at endringer ikke kan vedtas av Kultur- og idrettsutvalget, men må vedtas av Bystyret som er likestilt med Fellesnemnda. For å forenkle fremtidige endringsprosesser foreslås det at endringer i retningslinjene delegeres tilbake til Kultur- og idrettsutvalget.

Prosess

Det har ikke vært gjennomført en ekstern medvirkningsprosess for å innhente innspill til revideringen av retningslinjene for prisene. De foreslåtte endringene vil primært berøre juryenes arbeid med å nominere og vurdere kandidater.

Oppsummering av endringsforslag

Frivillighetsprisen:

Endringer under «§ 2 Valg og sammensetning» med oppdaterte navn på de ulike utvalgene.

Endringer under «§5 Rutine for nominering og valg av kandidater».

- Forslag til kandidater må sendes innen 01. oktober. Tidligere har frist vært 15. juni.
- Denne teksten utgår: *«Alle forslag blir automatisk også videresendt til en fylkeskommunal jury og kan dermed bli nominert til en nasjonal frivillighetspris»*. Denne teksten tas vekk, da det ikke lenger eksisterer en fylkeskommunal jury.
- Under «§ 6 Gyldighet/endring» vil det endres til at Kultur- og idrettsutvalget kan vedta endringer i reglementet. Det tas ut at *«Reglementet skal gjennomgås innen 31. desember året etter at bystyret er konstituert»*.

Kulturprisen:

Ny tekst legges til «punkt 4 nominasjon»

«Innbyggere kan nominere kandidater til kulturprisen via skjema på kommunens hjemmeside». Ny tekst legges til: *«Juryen har mulighet til å foreslå og utnevne egne kandidater»*.

Økonomiske konsekvenser

Økonomiske rammer for utdelingen av prisene omtales ikke i denne saken.

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Innspill fra rådene har ikke blitt vurdert som aktuelt i denne sammenhengen.

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke relevant.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar vedlagte retningslinjer for Frivillighetsprisen og Kulturprisen.
2. Fremtidige endringer av retningslinjene delegeres til Kultur- og idrettsutvalget.

Punkt 10/24: Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge

Bilag

Vedtak Form, 06032024, Sak 20/24, Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge

Vedtak byst, 20032024, Sak 30/24, Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge

Vedtak OPPV, 13022024, Sak 8/24, Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge

Vedtak HELSEUTV, 27022024, Sak 11/24, Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge

Handlingsplan mot vold og overgrep mot barn og unge

Dato 10. januar 2024
Saksnr.: 2020002774-10
Saksbehandler Siv Nina Sletten
Godkjent av

Saksgang

Oppvekstutvalget
Helseutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

13.02.2024
27.02.2024
15.02.2024
06.03.2024
20.03.2024

Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge

Forslag til vedtak

[Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge vedtas](#)

Sammendrag

I april 2021 vedtok et enstemmig bystyre i Kristiansand kommune en nullvisjon mot vold og overgrep mot barn og unge. Kommunedirektøren besluttet utarbeidelse av en handlingsplan som skal være retningsgivende på tvers av direktørområder - for å sikre målrettet arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

I august 2022 startet en tverrfaglig sammensatt arbeidsgruppe kartleggingen av hva som fremmer og hemmer i kommunens arbeid med vold og overgrepstematikken. Ansatte, innbyggere og samarbeidspartnere har bidratt med konkrete sentrale innspill.

Handlingsplanen mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge bygger på omfattende og bred kartlegging av hindringer, behov og muligheter i dagens kommunale praksis, slik disse oppleves av innbyggerne, ansatte og sentrale samarbeidspartnere. Kartleggingen har vist at det i Kristiansand kommune er utfordrende å få til et tverrfaglig samarbeid når det gjelder forebygging, avdekking og oppfølging i vold og overgrepstematikken. Ansatte trenger økt kompetanse, ferdighetstrening og felles «arbeidsløype» Barn og familier som opplever vold og overgrep trenger koordinert helhetlig oppfølging, og ansatte som arbeider i komplekse vold og overgrepssaker trenger større grad av støtte og koordineringsbistand.

Funnene har sammen med forskningsbasert kunnskap dannet grunnlaget for foreslåtte tiltak. Planen peker derfor på forslag til organisatoriske tilpasninger. Som en forutsetning for foreslåtte tiltak ligger å fortsette arbeidet med psykologisk trygghet i organisasjonen. Viktige tiltaksforslag er styrking av det forebyggende arbeidet, koordinert helhetlig hjelp til berørte

barn og familier, kompetanseprogram for tjenesteområdene, tilgjengelig psykososial støtte til ansatte og videreutvikling av tverrfaglig team.

Plandokumentet er organisert i tre hoveddeler: Selve handlingsplanen og foreslåtte tiltak beskrives i del 1, *Handlingsplan*. I del 2, *Arbeidsprosess, metode og analyse*, gjennomgås lokale funn basert på en rekke fokusgruppeintervjuer («Kaffesamtaler») med en rekke ansatte, innbyggere og samarbeidsparter. Del 3, *Bakgrunn*, gir en omfattende beskrivelse og omfang av seksuelle overgrep og vold som rammer barn og unge.

Vedlegg:

Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I april 2021 vedtok et enstemmig bystyre i Kristiansand kommune en nullvisjon mot vold og overgrep mot barn og unge. Kommunedirektøren besluttet utarbeidelse av en handlingsplan som skal være retningsgivende på tvers av direktørområder - for å sikre målrettet arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

I august 2022 startet en tverrfaglig sammensatt arbeidsgruppe kartleggingen av hva som fremmer og hemmer i kommunens arbeid med vold og overgrepstematikken.

Handlingsplanen mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge bygger på omfattende og bred kartlegging av hindringer, behov og muligheter i dagens kommunale praksis, slik disse oppleves av innbyggerne, ansatte og sentrale samarbeidspartnere. Kartleggingen har vist at det i Kristiansand kommune er utfordrende å få til et tverrfaglig samarbeid når det gjelder forebygging, avdekking og oppfølging i vold og overgrepstematikken. Ansatte trenger økt kompetanse, ferdighetstrening og felles «arbeidsløype» Barn og familier som opplever vold og overgrep trenger koordinert helhetlig oppfølging, og ansatte som arbeider i komplekse vold og overgrepssaker trenger større grad av støtte og koordineringsbistand.

Funnene har sammen med forskningsbasert kunnskap dannet grunnlaget for foreslåtte tiltak i handlingsplanen. Planen peker derfor på forslag til organisatoriske tilpasninger. Viktige tiltaksforslag er styrking av det forebyggende arbeidet, koordinert helhetlig hjelp til berørte barn og familier, kompetanseprogram for tjenesteområdene, tilgjengelig psykososial støtte til ansatte og videreutvikling av tverrfaglig team.

Plandokumentet er organisert i tre hoveddeler: Selve handlingsplanen og foreslåtte tiltak beskrives i del 1, *Handlingsplan*. Tiltakene er beskrevet under følgende hovedmål:

- A. Styrke forebyggende arbeid.
- B. Sikre oppdatert og lett tilgjengelig kunnskap om forebygging, avdekking og håndtering av vold og overgrep.
- C. Volds- eller overgrepsutsatte barn og familier sikres koordinert hjelp og støtte.
- D. Ansatte og ledere som møter volds- eller overgrepssaker har tilgang til kompetanse, støtte og koordineringsbistand.

Tiltakene anbefales iverksatt gradvis og gjennomført over flere år fra 2024. Delmål C og D anbefales å gi prioritet med hensyn til å kunne utvikle og oversette de øvrige tiltakene. Det anbefales at implementeringen gjennomføres med en følgeevaluering som sikrer direktørområdene mulighet for styringskontroll og mulighet for justering av ønsket kurs og tempo.

Tematikken utfordrer ansatte på det faglige og personlige planet. Kartleggingen har avdekket at hjelpearbeidet med vold og seksuelle overgrep svært ofte er av kompleks karakter. Behov så vel som løsninger og muligheter varierer fra sak til sak i en slik grad at det ikke er mulig å definere en "best-practice" som kan settes som standard. Dette stiller betydelige krav til kommunens ansatte, da det i omfattende grad medfører behov for utøvelse av faglig skjønn, tverrfaglig samarbeid, tjenestetilpasning til innbyggerbehov og fleksibilitet. Planen omfatter derfor forslag til en rekke tiltak med sikte på å støtte ansatte i krevende saker. Sentrale forslag er her rask tilgang til "hands-on" hjelp i akutte situasjoner

og kompetanseprogram med vedlikeholdstrening av ferdigheter som trengs i krevende komplekse problemstillinger.

I arbeid med komplekse problemstillinger er det av stor betydning at organisasjoner innehar psykologisk trygghet. Ansatte som arbeider med vold og overgrepssaker trenger en støttende, anerkjennende kultur som oppfordrer til utøvelse av faglig skjønn i komplekse saker, gir støtte og hjelp når feil begås og ser på feil som en mulighet til utvikling. En slik kultur bidrar til trygt arbeidsmiljø som dyktiggjør ansatte som arbeider i utfordrende situasjoner.

Økonomiske konsekvenser

Handlingsplanens forslag til tiltak kan ikke løses gjennom tradisjonelle grep som videreutdanning, prosedyrer eller sjekklister. En forutsetning for å få økt handlingsevne hos ansatte, er rammebetingelser som er trygge, ivaretar og støtter på en tilstrekkelig god måte. Handlingsplanens forslag til tiltak må derfor i første trinn rette seg mot organisatoriske grep med sikte på å skape nødvendig trygghet for å håndtere volds og overgrepssaker. I den grad tiltakene har økonomiske konsekvenser må det sees i sammenheng med rullering av økonomi planen.

Direktørområdet Oppvekst omdisponerer ressurser i forbindelse med oppvekstreformen for å følge opp og koordinere handlingsplanens foreslåtte tiltak.

Det er søkt Statsforvalter om skjønnsmidler i en treårsperiode (2024 – 26) for å iverksette og prøve ut foreslåtte tiltak gjennom et eget prosjekt. Statsforvalteren har foreløpig bevilget midler for 2024.

Uttalelsene fra rådene

Planforslaget har vært diskutert med ungdommens bystyre: 29.11.22, 31.01.23 og 30.01.24.

Innbyggers interesser og medvirkning

Handlingsplanen mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge bygger på omfattende og bred kartlegging av hindringer, behov og muligheter i dagens kommunale praksis, slik disse oppleves av innbyggerne, ansatte og sentrale samarbeidspartnere. Innbyggere i ulik alder og med forskjellige bakgrunner har bidratt med innspill og arbeidet med tiltaksforslag. Barn, unge og familier både uten og med erfaringer fra tematikken har kommet med konkrete innspill og forslag.

HMS/Folkehelse

Vold og seksuelle overgrep mot barn og unge er en av vår tids største folkehelseutfordringer (NKVTS, 2023). Konsekvensene er betydelige, både i form av sykdom, redusert livskvalitet, dårligere livsmestring for den enkelte og tidlig død Adverse childhood experiences and the risk of premature mortality - PubMed (nih.gov). Men også samfunnsøkonomisk, fordi volds- og overgrepseksponerte barn og unge ofte - også som voksne - vil ha behov for omfattende ytelse fra offentlige tjenester.

Vurdering

Handlingsplanen mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge skal bidra til å styrke det forebyggende arbeidet, blant annet gjennom kompetanseheving, økt koordinering av tjenestetilbudet og støtte til ansatte som arbeider i komplekse vold og overgrepssaker.

Planen skal bidra til at alle tjenester jobber systematisk med å legge til rette for helhetlige tjenester til barn, unge og familier.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Handlingsplan mot vold og overgrep mot barn og unge vedtas.

Punkt 11/24: Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Bilag

Vedtak HELSEUTV, 27022024, Sak 10/24, Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Vedtak , 06022024, Sak 5/24, Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Vedtak OPPV, 13022024, Sak 10/24, Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023033447
Saksbehandler Eivind Eikeland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oppvekstutvalget	13.02.2024	10/24
2 Kultur- og idrettsutvalget	15.02.2024	11/24
3 Helseutvalget	27.02.2024	9/24
4 Formannskapet	06.03.2024	
5 Bystyret	20.03.2024	
6 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	06.02.2024	5/24

HANDLINGSPLAN FOR Å FOREBYGGE OMSORGSSVIKT OG UTVIKLING AV ATFERDSVANSKER

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.02.2024 SAK 11/24

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

Kultur- og idrettsutvalget følger oppvekstutvalget vedtak 13.02.24. Saken utsettes og sendes tilbake til administrasjonen for revidering.
(Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker vedtas»

Leder Tor Kristian Ludvigsen (KRF) fremmet følgende utsettelsesforslag:

«Kultur- og idrettsutvalget følger oppvekstutvalget vedtak 13.02.24. Saken utsettes og sendes tilbake til administrasjonen for revidering.»

Voteringer:

Leders utsettelsesforslag ble enstemmig vedtatt. Kommunedirektørens innstilling ble ikke votert over.

15.02.2024

Punkt 12/24: Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Bilag

Vedtak , 06022024, Sak 2/24, Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Vedtak OPPV, 13022024, Sak 7/24, Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Vedtak HELSEUTV, 27022024, Sak 12/24, Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Dato 19. januar 2024
Saksnr.: 2022038262-6
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Camilla Jarlsby
Brede Skaalerud
Camilla B. Dunsæd

Saksgang

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget
Oppvekstutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Helseutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

06.02.2024
13.02.2024
15.02.2024
27.02.2024
06.03.2024
20.03.2024

Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Forslag til vedtak

[Bystyret tar redegjørelsen til orientering.](#)

Sammendrag

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble følgende verbalforslag vedtatt:

Bystyret ber om en sak om forebygging som inkluderer ressursbehov, muligheter for å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, og en vurdering av behovet for ungdomsarbeidere som ikke er knyttet til bestemte fritidsklubber, men kan jobbe oppsøkende på gateplan.

Vedtaket inneholder flere ulike momenter, og svaret er derfor delt inn i fire underkapitler. Først en innledende del om forebyggende arbeid generelt. Deretter beskrives de kommunale fritidsklubbene og deres samarbeid med frivilligheten. Del 3 tar for seg oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan, mens det avslutningsvis redegjøres for administrasjonens arbeid med å samordne de ulike fagmiljøenes forebyggende arbeid.

Kommunedirektøren mener at de kommunale tjenestene som har forebyggende arbeid rettet mot ungdom, utvikler seg i riktig retning, og at denne saksutredningen gir bystyret god innsikt i viktige problemstillinger og sentrale utfordringer. Administrasjonen foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak, men formidler med dette til bystyret at det er langs de linjer som her er presentert at det vil bli foretatt nærmere vurderinger i arbeidet med rulleringen av kommunens økonomiplan for perioden 2025-2028.

Vedlegg: ingen

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble følgende verbalforslag vedtatt:

Bystyret ber om en sak om forebygging som inkluderer ressursbehov, muligheter for å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, og en vurdering av behovet for ungdomsarbeidere som ikke er knyttet til bestemte fritidsklubber, men kan jobbe oppsøkende på gateplan.

Ansvar for å utarbeide et svar på dette ble lagt til direktør for Kultur og innbyggerdialog, og i sak behandlet av kulturutvalget 8.2.2023 ble forslaget til oppfølging godkjent, med svarfrist til bystyret i mars 2024.

Verbalvedtaket inneholder flere ulike momenter, og denne redegjørelsen er derfor delt inn i fire underkapitler. Først en innledende del om forebyggende arbeid generelt. Deretter beskrives de kommunale fritidsklubbene og deres samarbeid med frivilligheten. Del 3 tar for seg oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan, mens det avslutningsvis redegjøres for administrasjonens arbeid med å samordne de ulike fagmiljøenes forebyggende arbeid.

Oppvekstreformen og forebyggende plan

Parallelt med behandlingen av dette svaret på et verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid, skal det behandles en egen «Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker». Den handlingsplanen skal dekke plankravet i oppvekstreformen som trådte i kraft 1.1.2022.

Planen for det forebyggende arbeidet skal inneholde en beskrivelse av:

- Overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet til barn og unge
- Hvordan ansvaret skal fordeles mellom tjenestene
- Hvordan oppgaveløsningen skal organiseres
- Hvordan ulike tjenester skal samarbeide

Kravet om en slik forebyggende plan er en del av den nasjonale barnevernreformen/oppvekstreformen hvor målet er å styrke forebygging og tidlig innsats rettet mot utsatte barn og familier. Det er kommunen, og ikke barnevernstjenesten alene, som har ansvar for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Det innebærer en større forebyggende forpliktelse i øvrige etater som jobber med ungdommer. Reformen skal samlet sett bidra til at kommunene styrker det helhetlige forebyggende arbeidet, samtidig som barnevernstjenestens innsats rettes mot barna og familiene som trenger dette mest.

Planen for det forebyggende arbeidet skal bidra til overordnet forankring av det forebyggende tjenestetilbudet, og av fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Planen forplikter alle tjenester til å jobbe systematisk med å legge til rette for helhetlige tjenester til barn og unge.

Forslaget til Kristiansand kommunes handlingsplan på dette feltet, som altså behandles politisk samtidig med denne saken, inneholder i kapittel 6 fire satsingsområder med tilhørende mål (slik vil vi ha det) og strategier (slik gjør vi det), samt i kapittel 7 en oversikt over tiltak. Tiltakslisten er ikke uttømmende. Kommunens tiltak for barn og unge

skal være tilgjengelig på kommunens hjemmeside og oppdateres jevnlig. En slik liste vil være i kontinuerlig endring, og utvikles i tråd med handlingsplanens satsingsområder, mål og strategier.

Administrasjonen anser den fremlagte «Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker» for å være et utfyllende svar på bystyrets ønske om «en sak om forebygging».

Fritidsklubber og frivillighet

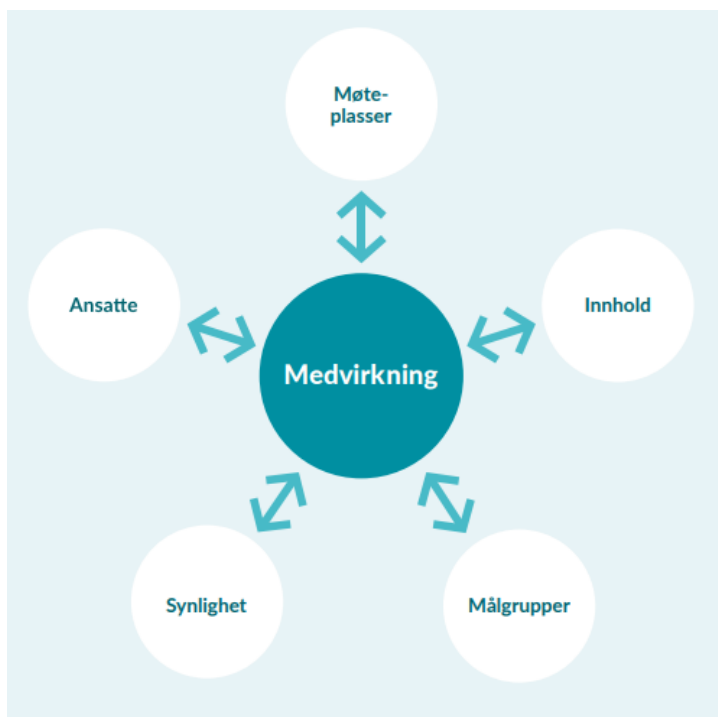
Fritidsklubbene i Norge feiret i fjor 70-årsjubileum, og Kristiansand har hatt kommunale fritidsklubber siden begynnelsen av 1970-tallet. I Stortingsmelding 18 (2020-2021) om barne- og ungdomskultur står det blant annet følgende:

Det er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) som har det statlege ansvaret for fritidsklubbene i Noreg. Tal frå Bufdir i 2018 viser at det var 672 kommunale fritidsklubbar i landet. **Fritidsklubbene er den nest største fritidsaktiviteten for ungdom etter den organiserte idretten.** Om lag 100 000 barn og unge deltek i dag på ulike typar fritidsklubbar. Barn og unge som tek i bruk tilbodet, utgjør 31 prosent av ungdomsskoleelevane og 15 prosent av elevane i vidaregåande opplæring. Trass i at det ikkje er lovpålagt, driv likevel nesten 80 prosent av kommunar ein eller fleire opne møteplassar for ungdom. Undersøkingar peiker på ein tendens til at unge med relativt få sosioøkonomiske ressursar bruker klubbene meir. (side 45, vår uthev.)

Kristiansand kommune driver per dags dato 28 fritidsklubber fordelt på 14 *juniorclubber* for 5.-7. trinn, og 14 *ungdomsklubber* for 8. trinn og opp til 18 år, fordelt på 15 lokasjoner i hele kommunen fra Søgne og Songdalen i vest til Tveit i øst. Alle fritidsklubbene har åpningstider to til tre ganger i uka, og samtlige ungdomsklubber har åpent minst annenhver fredag, hvorav fem har åpent hver fredag. I 2023 hadde fritidsklubbene 50 000 besøk i løpet av 33 driftsuker.

Fritidsklubbene skal være åpne møteplasser der barn og ungdom skal kunne komme som de er, og få lov til å delta i relevante kulturaktiviteter som gaming, e-sport, musikkproduksjon, spille i band, matlaging, kreative håndverk, bordtennis, biljard, eller bare henge med venner.

Bystyret vedtok for et drøyt år siden (23.11.2022) [Temaplan for fritidsklubber, tilrettelagte gruppetilbud og ferietilbud 2023-2028](#). Ved siden av de økonomiske rammevilkårene, er temaplanen det viktigste styringsverktøyet for driften og utviklingen av kommunens fritidsklubbtilbud. Planen angir *medvirkning* som det bærende og sentrale elementet i klubbens drift. De unges medvirkning skal prege møteplassen, innholdet i klubbene og skal være tilpasset målgruppens alder og deres behov. Ungdommer som ønsker å involvere seg i avgjørelser, oppgaver og planlegging av arrangementer og drift i fritidsklubbene, skal få mulighet til det. Deres involvering bidrar til at det blir et innhold som er relevant til målgruppen. Medvirkningens sentrale plass i fritidsklubbene blir i temaplanen illustrert med følgende figur:

Medvirkning er et krevende arbeid, og for å kunne utøve det på en god måte er det ansatte med variert og god kompetanse som jobber fast i sine klubber, og møter deltakerne uke etter uke. Dette er en forutsetning for å kunne arbeide systematisk og metodisk. Medvirkning som metode er godt forankret både i [barnekonvensjonens](#) §12 og §31, men ikke minst gjennom den nasjonale organisasjonen Ungdom og Fritid, som alle kommunens fritidsklubber er medlem av. Organisasjonens visjon er: «*Alle barn og unge skal ha en fritidsklubb med kompetente voksne i sitt nærmiljø der medvirkning, mestring og relasjonsbygging er sentrale virkemidler.*»

I tillegg til medvirkning er *relasjonsbygging* et sentralt verktøy i arbeidet i fritidsklubb, først og fremst til, men også mellom deltakerne. Samtidig er gode relasjoner til skole, andre samarbeidspartnere, og øvrige relevante aktører i bydelene svært viktige. Disse relasjonene blir ivaretatt gjennom organiseringen og driften av fritidsklubbene. Det kommunale fritidsklubbtilbudet i Kristiansand er av høy kvalitet fordi det er en organisering og driftsmodell som legger til rette for høy grad av profesjonalitet. Fritidsledere i 100% stilling med krav om 3-årig relevant høyskoleutdannelse er ansvarlige for daglig drift, relasjoner i bydelene, kontakt med fagmiljøet i enheten, direkte kontakt med målgruppen i fritidsklubben og på skolene og fagledelse av dyktige deltidsansatte på fritidsklubbene. Kontakten med skolene, politi, avdeling for nærmiljø og forebygging og andre relevante aktører, bidrar også til at møteplassene blir en trygg arena for deltakerne. Driftsmodellen sikrer at fritidsklubbene kan tilpasse seg deltakernes behov. Det kan for eksempel være forskjell på hva ungdommene i Søgne har behov for i sin fritidsklubb, og hva de på Lund ønsker seg. Med en fritidsleder som er tett på, og at enheten har mulighet til å rekruttere fast personale med relevant kompetanse og erfaring, sørger for at behovene til deltakerne blir ivaretatt på en god måte.

Det er en målsetting at fritidsklubbene i Kristiansand skal etterleve Ungdom og Fritids «[Kvalitetskriterier for fritidsklubber og åpne møteplasser for ungdom](#)». Her står det blant annet at «Kompetente fritidsklubbansatte er en forutsetning for god kvalitet i fritidsklubben». Fritidsklubbene er altså kompetansebedrifter som, i tillegg til å skape et godt kvalitetsmessig innhold til innbyggerne i målgruppen, utdanner barne- og ungdomsarbeidere som går i lære i klubbene, har studenter innen både sosialt arbeid og pedagogikk som får praksis i fritidsklubber, og kompetanseheving for egne ansatte.

Metodebruken, organiseringen og den mangfoldige kompetansen gjør at fritidsklubbene er tett på utviklingstrekkene i ungdomskulturen. Man har for eksempel i 20 år arrangert LAN (dataparty) for mange hundre deltakere i året, og har i 15 år gitt mulighet til moderne musikkproduksjon i lydstudio (på laptop) i tillegg til tradisjonell bandøving.

Frivillighet i fritidsklubb

Det legges til grunn at det med «frivilligheten» menes både lag og foreninger som baserer seg på frivillig innsats i tjenesteytelsen, og privatpersoner/ad-hoc-organisasjoner som ønsker å bidra uten lønn eller noen annen form for økonomisk vederlag.

Å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, kan forstås på flere måter: Utvide til flere lokasjoner, utvide åpningstidene på dagens tilbud, opprette nye tilbud på dagens lokasjoner eller utvide med flere aktiviteter/arrangementer på klubbene.

Det eksisterer i dag flere ulike samarbeidsrelasjoner mellom frivillighet av ulik karakter og de kommunale fritidsklubbene. Slike samarbeid kan gjøre tilbudene mindre stabile og uforutsigbare. En oppsummering av fritidsklubbenes samarbeid med frivillige høsten 2023, ga følgende øyeblikksbilde:

- E-sport-prosjekt sammen med Just IL.
- Bydelskafé sammen med Justvik kirke og Just IL hver måned.
- Loppemarked og julemarked sammen med kirke, idrettslag, speidere, Justvik Vel og enkeltstående frivillige.
- Lund: Årlig arrangement for mellomtrinnet, sammen med alle menighetene på Lund.
- Bidrar i SOL (Sammen om Lund) der flere frivillige lag og foreninger samles.
- LEGO-klubb i Suldalen
- Frivillige foreldre som bidrar på klubben i Suldalen gjennom FAU
- Samarbeid med Søgne Ungdomslag og Søgne Menighet
- I høstferien var det samarbeid med Søgne Klatreklubb, Søgne Danseklubb og Søgne Turnforening

Et viktig bidrag til å stimulere frivilligheten er at Fritidsenhetens hus (bydelshus, grendehus, fritidssentre) i nærmiljøet er tilgjengelige for frivillige lag og foreninger vederlagsfritt til deres ordinære aktiviteter. Enhetens ansatte deler også gjerne sin kompetanse og erfaring med både store aktører som Blå kors, Røde kors, Kudos, og mindre aktører som foreldregrupper eller lokale organisasjoner som ønsker å starte noe for sine barn/ungdommer i lokalmiljøet.

Å utvide fritidsklubbtilbudet ved at frivillige overtar oppgaver fra kommunalt ansatte, er en teoretisk mulighet. De ansatte kunne da brukt sin tid fordelt på flere lokasjoner, og det kunne vært allokert ressurser til å starte kommunal fritidsklubb i bydeler som ikke har dette i dag. En slik tilnærming er imidlertid ikke i tråd med nasjonal eller lokal frivillighetspolitikk. I kommunens egen Temaplan frivillighet 2022-2026 står det for eksempel: «For kommunen sin del er det viktig at ønsket om økt samhandling ikke må være et middel for å spare inn på offentlige budsjettposter. Det vil føre til mindre bærekraftige løsninger på sikt og potensielt en mistillit mot kommunen.»

Organisasjonen Frivillighet Norge har formulert «De ti frivillighetspolitiske bud» hvor det i forklaringen til det tredje budet heter at «Frivillige er frie og villige til å gjøre det de vil. Det må de få lov til å være, ellers dør frivilligheten ut.» Dette matcher dårlig med en kompetansebedrift hvor kontinuitet, forutsigbarhet og relasjonsbygging står helt sentralt. Dersom frivillige erstatter kommunalt ansatte, kan det medføre en reduksjon av den faglige kvaliteten på tilbudet. Det kan ikke stilles de samme krav og forventninger til frivillige som til kommunalt ansatte. Dessuten vil rekruttering og koordinering av et stort

antall frivillige også ta tid og oppmerksomhet bort fra det sentrale medvirknings- og relasjonsarbeid som fritidslederne har som en kjerneoppgave, samtidig som kommunen kan komme i et uønsket konkurranse-forhold til de etablerte frivillige organisasjonene.

Dette betyr ikke at det kommunale fagmiljøet er avvisende til økt samarbeid med frivillige krefter, men ser for seg at dette utvikles innenfor noen fastsatte rammer. Det vil først og fremst være nye muligheter ved:

- At frivillighet styrker grunnbemanningen. Frivillige i klubbene som kan levere politiattest, forplikter seg til avtaler, deltar i opplæring, har et avklart verdisyn som korresponderer med tilbudenes verdier om rusfrihet, politisk og religiøs nøytralitet i utførelse av arbeidet og faglighet i møte med målgruppen.
- Samarbeid med organisasjoner som allerede har en profesjonalitet og faglighet, og et verdisyn som korresponderer med kommunens politiske og religiøse nøytralitet.
- At frivilligheten tilbyr nye, flere, ytterligere aktiviteter i fritidsklubben. Hvis noen har en kompetanse, et overskudd, eller en motivasjon for å bidra med en aktivitet på frivillig basis, skal klubbene kunne legge til rette for dette. Det fordrer at tilbudet blir tilgjengelig for alle som ønsker å delta, så lenge de er i målgruppen. Kvalitetssikret både med politiattest og oppfølging fra fritidsleder.
- At foreldre deltar som frivillige på våre aktiviteter gjennom skolens FAU.
- Samarbeid med organisasjoner om større arrangementer, så lenge de er åpne for alle i målgruppen, og har et livssynsnøytralt og politisk nøytralt innhold.

Den faglige vurderingen er helt klart at samarbeid av denne typen er enklere å få til og egner seg best på den yngste målgruppen; juniorklubbene for barn på 5.-7. trinn. På ungdomsklubbene vil det være større krav til faglighet og kontinuitet i den viktige relasjonsbyggingen. Det vil i tillegg være ulike forutsetninger i de ulike bydelene. Fritidsklubbene er sterkt orientert mot lokalmiljøet og ressursene som finnes der. Det vil derfor ikke være hensiktsmessig å se for seg modeller for samarbeid som skal være lik over hele kommunen.

Økt samhandling med frivillig sektor bør også ha fokus på hvordan den kommunale Fritidsenheten kan være en ressurs og støttespiller for ungdomsaktiviteter i regi av frivillige. Et godt eksempel er hvordan foreldre i Ytre Randesund har startet en foreldredreven fritidsklubb i Tømmerstø grendehus med økonomisk støtte fra bydelsfondet og faglig veiledning fra fagmiljøet i Fritidsenhetens avdeling for fritidsklubber. Den typen dialog, rådgivning, veiledning og kompetansedeling foregår det allerede en god del av, og dette er arbeid som kan utvides på flere måter, for eksempel:

- Arrangere bydelsmøter for alle relevante aktører i et nærmiljø, for erfaringsutveksling, eller å sammen sette fokus på utfordringer i lokalmiljøet.
- Være base for foreldre som er «trygghetsvakter» i nærmiljøet i samarbeid med FAU og avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester
- Leie ut deltidsansatte fra kommunale fritidsklubber til organisasjoner for overføring av kompetanse til andre som jobber med målgruppen.

Oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan

Kristiansand kommune har valgt å ikke ha en egen Uteseksjon med kommunalt ansatte ungdomsarbeidere som primært arbeider ettermiddag/kveld, og kan oppsøke ungdom ute i byen på jevnlig basis. De fleste andre storbyene har en slik tjeneste i større eller mindre grad, men de faglige vurderingene og beslutningene som ble foretatt i Kristiansand, ligger så langt tilbake i tid at det ikke har vært mulig å redegjøre nærmere for dette i denne saken.

Ordlyden i verbalvedtaket kan forstås som at bystyret ønsker å få vurdert om fagpersonell som har sitt arbeidssted på fritidsklubbene i større grad kan forlate fritidsklubb-lokalet for å oppsøke ungdom som oppholder seg ute i gatene i nærmiljøet på kveldstid. Faglig sett er dette en interessant tilnærming, men det vil jo tappe fritidsklubben for kvalifisert personell og dermed redusere kvaliteten og sikkerheten ved tilbudet. Tilgjengelig lønnsbudsjett blir disponert og fordelt for å kunne gi flest mulig brukere et så omfattende tilbud som mulig, det vil si at bemanningen på fritidsklubbene er dimensjonert etter klubbens åpningstider.

Uten tilførsel av ekstra ressurser vil det bli nødvendig å redusere åpningstidene eller bemanningen for at Fritidsenhetens klubbarbeidere skal kunne drive jevnlig oppsøkende utearbeid på kveldstid – for eksempel før og etter klubbens åpningstid. Fagmiljøet er ikke fremmed for oppgaven, men skeptisk til å nedprioritere brukerne til fordel for ikke-brukerne på denne måten. Det oppsøkende rekrutteringsarbeid foregår primært på dagtid i skolegårdene og klasserommene. I eget lokalmiljø har de 10 fritidslederne en bred kontaktflate og god oversikt over ungdomsmiljøet.

Erfaringer fra koronapandemien, da drift i klubbene ikke var aktuelt, er at når fritidsklubbens ressurser ble brukt på oppsøkende arbeid utendørs, traff en langt færre ungdommer enn i det faste tilbudet der de unge møter kvalifiserte ungdomsarbeidere i forutsigbare rammer på klubben. Vurderingen er derfor at innenfor de eksisterende budsjetttrammene ivaretas intensjonen om mer oppsøkende ungdomsarbeid best ved å videreutvikle det eksisterende tverrfaglige samarbeidet som omtales nedenfor.

Kommunalområdet Helse og mestring har en egen *Ungdomstjeneste* som er et frivillig lavterskel-tilbud for personer mellom 16 og 25 år. Her tilbys hjelp knyttet til psykisk helse eller rus, manglende tilknytning til skole eller arbeidsliv eller er i en vanskelig sosial situasjon. Kommunalområdet Oppvekst har en *Avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester* som har et særlig fokus på å forebygge rus, kriminalitet og psykososiale utfordringer hos barn og unge opp til 16 år.

Gatepuls

Fagmiljøene samarbeider om mange felles mål på tvers av kommunens organisering. Blant annet er det en felles erkjennelse av et økende behov for mer utadrettet virksomhet. I fellesskap er det derfor startet et prosjekt som har fått betegnelsen *Gatepuls*. Prosjektet består av et team preget av kontinuitet som jobber oppsøkende, relasjonelt og er systematisk til stede ute der ungdom ferdes, tre kvelder i uka fra kl. 14.00-20.00. Dette uteteamet treffer da enkeltungdom og grupper på deres banehalvdel. Kontakten mellom ungdom og «ungdomskontakten»/ungdomsarbeideren etableres ofte på arenaer hvor ungdom treffer venner, og er fri fra rammene som styres av skole og familie.

En slik kontinuerlig tilstedeværelse og aktivt arbeid med ungdom ute gir innsikt i en virkelighet som ofte kan være sammensatt, og opparbeider kunnskap som gir et nyansert og nøkternt bilde. Ønsket er at den økte kunnskapen brukes til å iverksette tiltak i form av tidligere innsats enn det som har vært vanlig. Det er et tett samarbeid

med frivillige og ideelle organisasjoner. Fellesverket v/Røde Kors, Kirkens Ungdomsprosjekt, Kudos v/Bymisjonen og Blå Kors besøkes av Gatepuls hver uke/kveld. I tillegg samarbeides det med Fritidsenheten og fritidsklubbene ute i bydelene.

Målsettingen med *Gatepuls* er å nå enda flere ungdom når de trenger det, jobbe relasjonelt og kunne jobbe direkte forebyggende, samt bidra til økt samarbeide og kunne koble på andre instanser der det er nødvendig. Teamet er tverrfaglig sammensatt og har et særlig fokus på kompetanse innenfor:

- Relasjon
- Krysskulturelle utfordringer
- Psykisk helse
- Psykososiale utfordringer
- Rus

Gatepuls-teamet består av kommunalt ansatte som primært har sin arbeidstid på dagtid. Hvert medlem arbeider én kveld i uka slik at det er to personer som går ute sammen på tirsdager, onsdager og torsdager, én fra Ungdomstjenesten og én fra Forebyggende avdeling. Denne oppsøkende virksomheten er ikke et fast kommunalt tiltak, men et prøveprosjekt som er midlertidig finansiert ved hjelp av tilskudd fra Statsforvalteren og omdisponering av interne ressurser i avdelingene.

Feltteam

Kristiansand kommune har et fast *feltteam* som ble opprettet i 2010. Feltteamets primære oppgave er å være trygge voksne der ungdom ferdes. For tiden består det av åtte tilkallingsansatte som har sin arbeidsplass til daglig et annet sted i kommunen (barnevernet, forebyggende avdeling i oppvekst, ungdomstjenesten). Samtlige har full stilling på dagtid, og kveldsarbeid for feltteamet utløser da overtidsbetaling. Til å finansiere dette har ordningen en budsjettramme på kr 150 000 per år, som er et spleiselag hvor blant andre kriminalitetsforebyggende koordinator bidrar med midler fra år til år. Teamet mobiliseres i tilknytning til helg/helligdager (typisk natt til 1. mai eller natt til 17. mai), og ellers når det foreligger tips om store ungdomssamlinger hvor det er hensiktsmessig å ha feltteamet til stede.

Den digitale allmenningen

I forbindelse med forebyggende arbeid rettet mot ungdom bør ikke begrepet «gateplan» begrenses til den fysiske byen. I vår tid kan de digitale, sosiale mediene ha samme funksjon som «gatehjørnet» hadde for tidligere generasjoner. Sosiale medier, dataspill, nettforum og lignende er oppholdssteder hvor ungdom samles, får opplæring, introduseres for rusmidler, begår kriminalitet, mobber hverandre osv.

Voksne fagpersoners oppsøkende virksomhet eller tilstedeværelse på disse arenaene har vært svært begrenset i kommunal regi, og er noe av bakgrunnen for at kommunen i 2022 gikk inn i prosjektet Trygg digital by i regi av Nordic Safe Cities. Målet er å gi forebyggere i kommunen et sterkere digitalt tankesett og en tydeligere rolle i det digitale forebyggingsarbeidet. Prosjektet er i slutfasen og det er utarbeidet et forslag til tiltaksplan som skal presenteres for formannskapet våren 2024.

Et tiltak som vurderes i oppfølging av Trygg digital by er etablering av et digitalt oppsøkende team i kommunen. Det er søkt om finansiering til dette på en tilskuddsordning i justisdepartementet. Det er ventet svar på denne søknaden i løpet av våren 2024. Det er også etablert et ressursteam mellom kommunikasjonsavdelingen, forebyggende ressurser, politi og nettpatroljen i politiet. Dette er et team som møtes en gang i måneden og deler informasjon om utfordringer på digitale flater.

Uønsket atferd blant ungdom i sosiale medier o.l. representerer en betydelig kompetanseutfordring for kommunen, som er blitt langt tydeligere de siste årene. Foreløpig er det ikke iverksatt et systematisk arbeid med kompetanseutvikling på dette området, men bevisstheten omkring de særlige utfordringene er raskt økende i de ulike kommunale fagmiljøene.

Samordning på tvers av fag- og tjenesteområder

Helt i starten av 2023 ble det nedsatt en administrativ arbeidsgruppe med representanter fra ulike kommunalområder for å se på mulighetene for en hensiktsmessig og forsterket samhandling i arbeidet å forebygge ungdomskriminalitet.

Hvert år utarbeider kommune og politi en rapport for ungdomskriminaliteten – det såkalte [oversiktsbildet for barne- og ungdomskriminalitet](#). Målet med rapporten er å fremskaffe et oppdatert kunnskapsgrunnlag for videre prioriteringer i både kommune og politi. I forbindelse med utarbeidelsen av rapporten våren 2023 ble det kartlagt en økt bekymring for ungdomskriminaliteten i byen. Tallene fra politiet bekreftet en økning i kriminalitet begått av barn og unge de siste fem årene. Særlig bekymringsfullt var den kraftige økning i vold og trusler fra barn under 15 år, som var mer enn fordoblet de siste årene.

Kriminalitetsforebyggende koordinator fikk i kjølvannet av dette et administrativt oppdrag i å lede et arbeid for å se på hvordan kommunen i større grad kunne forebygge, samhandle og forsterke arbeidet mot barne- og ungdomskriminalitet. Oppdraget ble gitt følgende mandat:

Arbeidsgruppen skal se på forbedringer i samhandlingen på tvers av avdelinger og enheter i kommunen for å best mulig kunne:

- 1) identifisere enkeltungdom eller grupperinger som begår kriminalitet eller som er i risiko for dette*
- 2) klargjøre oppfølging og koordineringsansvar/rolle overfor enkeltungdom, grupperinger eller bydeler*
- 3) identifisere virkningsfulle tiltak/metodikk/rutiner og organiseringsformer på tvers av tjenesteapparatet (og i samarbeid med eksterne aktører)*

En arbeidsgruppe med representanter fra skole, forebyggende avdeling, barnevern, ungdomstjenesten, helsesykepleiere og fritidsklubber har i perioden august 2023 – februar 2024 jobbet med oppdraget. Arbeidsgruppen har samarbeidet tett med politi, videregående skoler og andre sentrale aktører i utarbeidelsen av tiltak. Arbeidet har fått tittelen «barn og unge i konflikt med loven». Arbeidsgruppen er nå i slutfasen, og skal legge frem en innstilling til direktørgruppen 12.februar. Sluttresultatet kan presenteres for politiske utvalg ved behov.

Økonomiske konsekvenser

Hele den kommunale organisasjonen er for tiden engasjert i arbeidet med å redusere utgiftssiden i budsjettene. Å få tilpasset aktivitetsnivået til de vedtatte rammevilkårene, er jobb nummer én for tjenester i alle kommunalområder. I denne situasjonen er det flere pilotprosjekter, nye satsinger, utprøvinger m.m. som står i reell fare for å miste finansiering i fremtiden, og det blir kontrastfylt å skulle synliggjøre ressursbehov til forebyggende arbeid, slik bystyret har bedt om i verbalvedtaket.

For å kunne videreføre og -utvikle det forebyggende ungdomsarbeidet i den ønskede retningen, vil det være avgjørende at Gatepuls sikres økonomisk som et fast kommunalt tiltak. Dagens aktivitetsnivå forutsetter et årlig budsjett på 1,5-2 mill. kr, mens det er et klart behov for å utvide det oppsøkende arbeidet til flere dager i uka. Selv om Felteamet har en noenlunde fast finansiering, gir denne et meget begrenset handlingsrom. I begge tilfellene er det slik at nødvendige strukturer er på plass slik at hver ekstra krone kan omsettes i økt aktivitet.

Vurdering

Kristiansand har sterke og utviklingsorienterte fagmiljøer hvor det arbeides kontinuerlig og systematisk med å få mest mulig effektive og produktive tjenester ut av de eksisterende rammevilkårene. Økt samarbeid på tvers av kommunalområdene er en prioritert oppgave for å kunne utnytte både de faglige og de økonomiske ressursene best mulig.

Kommunedirektøren mener at de kommunale tjenestene som har forebyggende arbeid rettet mot ungdom, utvikler seg i riktig retning, og at det foreliggende svaret på verbalvedtaket gir bystyret god innsikt i viktige problemstillinger og sentrale utfordringer. Administrasjonen foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak, men formidler med dette til bystyret at det er langs de linjer som her er presentert at det vil bli foretatt nærmere vurderinger i arbeidet med rulleringen av kommunens økonomiplan for perioden 2025-2028.

Det er flere perspektiver og innfallsvinkler som er relevante i en vurdering av enda bedre forebyggende ungdomsarbeid, og Kommunedirektøren registrerer at bystyret er utålmodig. Før administrasjonen har utarbeidet sine svar på verbalvedtak fra én budsjettbehandling, har bystyret vedtatt nye verbalvedtak som tar opp beslektede problemstillinger. Alt henger sammen med alt, og det er forståelig at en samordning av besvarelsene kunne vært ønskelig, men det ville igjen bety at de avtalte tidsfristene ikke overholdes og utført arbeid blir satt på vent. Kommunedirektøren fremmer derfor delvis overlappende svar i tur og orden, og vil tilstrebe at administrasjonen formidler et helhetlig perspektiv på de samfunnsutfordringene som går på tvers av den kommunale organiseringen.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret tar redegjørelsen til orientering.

Punkt 13/24: Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom

Bilag

Vedtak , 06022024, Sak 7/24, Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom

Vedtak ARMU, 29022024, Sak 46/24, Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom

Utendørs møteplass for ungdom

Dato 24. januar 2024
Saksnr.: 2022038262-7
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Camilla Jarlsby
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Areal- og miljøutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

06.02.2024
15.02.2024
29.02.2024
06.03.2024
20.03.2024

Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom

Forslag til vedtak

[Bystyret tar redegjørelsen til orientering.](#)

Sammendrag

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble det vedtatt et verbalforslag hvor administrasjonen bes utarbeide en sak som belyser mulighetene for å opprette flere møteplasser i bydelene for ungdom. Bystyret forutsatte at saken ble utarbeidet i samarbeid med Ungdommens bystyre. Besvarelsen som nå legges fram for bystyret tar utgangspunkt i referater fra et dialogmøte med arbeidsutvalget til Ungdommens bystyre.

Når det gjelder *innendørs* møteplasser for ungdom i bydelene, virker det ikke som det er *antallet* i seg selv som ungdommens bystyre er aller mest opptatt av. Tilbakemeldingene gikk i større grad på åpningstider og innholdet i tilbudene; hvilke ukedager/kvelder møteplassene er tilgjengelig og hvilke aktiviteter som det legges opp til. Ungdommens bystyre har også påpekt mangelen på egnede *utendørs* møteplasser for ungdom, og har fått utarbeidet en tegning av et slikt «henge»-sted med de ønskede kvaliteter (se vedlegg). Innspillene blir kommentert og vurdert av administrasjonen i saksutredningen.

Flere møteplasser i bydelene, utendørs eller innendørs, er først og fremst et ressurs spørsmål, og Kommunedirektøren foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak.

Vedlegg: Tegning av forslag til utendørs møteplass for ungdom. Utendørs møteplass for ungdom

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble følgende verbalforslag vedtatt (sak 281/22):

I et brev til bystyret peker Ungdommens bystyre på et ønske for å tidligere involveres i saker som angår dem. Blant annet er de opptatt av møteplasser for ungdom, som ikke nødvendigvis betyr en aktivitet, men et møtested som oppleves godt, aktuelt og trygt, i flere steder i kommunen. Bystyret ber administrasjonen utarbeide en sak som belyser mulighetene for å opprette flere møteplasser i bydelene for ungdom. Saken skal utarbeides i samarbeid med Ungdommens bystyre, og legges frem i god tid før neste budsjettbehandling.

Ansvar for å utarbeide et svar på dette ble lagt til direktør for Kultur og innbyggerdialog, og i sak behandlet av kulturutvalget 8.2.2023 ble forslaget til oppfølging godkjent. På grunn av begrenset saksbehandlerkapasitet påpekte direktøren det problematiske ved bystyrets svarfrist, og kulturutvalget aksepterte at fristen ble satt til mars 2024, slik at begge verbalvedtakene som handler om ungdom blir behandlet samtidig.

Saksbehandler hadde et dialogmøte med arbeidsutvalget til ungdommens bystyre 28. november 2023, og mulighetene som belyses nedenfor er i hovedsak basert på to stikkordsreferat fra dette møtet, ett skrevet av saksbehandler og ett skrevet av medlem av ungdommens bystyre.

Møteplasser for ungdom i bydelene

I Norge er fritidsklubb den nest største fritidsaktiviteten for ungdom etter den organiserte idretten. Kjært barn har mange navn, og den landsomfattende interesseorganisasjonen *Ungdom og Fritid* sier på sine hjemmesider at de bruker «fritidsklubb» som samlebetegnelse for «ungdomsklubb, kulturhus for ungdom, fritidssenter, aktivitetshus m.m.». En annen samlebetegnelse som brukes er «åpne møteplasser for ungdom». Organisasjonens visjon er at «Alle barn og unge skal ha en fritidsklubb med kompetente voksne i sitt nærmiljø der medvirkning, mestring og relasjonsbygging er sentrale virkemidler.» Følgende verdier ligger til grunn for arbeidet med å utvikle fritidsklubb-tilbudet:

- Demokrati og medvirkning
- Åpen og inkluderende
- Kvalitet og troverdighet
- Tverrfaglighet og samarbeid

Kristiansand kommune har våren 2024 fritidsklubb-tilbud til ungdom i alderen 13-18 år i følgende 14 bydeler: Søgne, Nodeland, Flekkerøy, Voie, Midtre Vågsbygd (kun tirsdager), Slettheia, Tinnheia, Suldalen, Torridal, Lund, Justvik, Randesund, Hånes og Tveit. Alle de etablerte fritidsklubbene har åpningstider to til tre ganger i uka, og samtlige ungdomsklubber har åpent minst annenhver fredag, hvorav fem har åpent hver fredag.

Bystyret vedtok i november 2022 [Temaplan for fritidsklubber, tilrettelagte gruppetilbud og ferietilbud 2023-2028](#) som er det viktigste styringsverktøyet for driften og utviklingen av kommunens fritidsklubbtilbud, i tillegg til de økonomiske rammevilkårene i årsbudsjett og økonomiplan. Det ble gjennomført et omfattende medvirkningsarbeid i forbindelse med utarbeidelse av Temaplanen, og gjennom innspill og dialogmøter ble det rettet fokus

på lokalområder som mangler møteplass/fritidsklubb. Et sentralt tiltak i planen lyder derfor:

Utrede behov for møteplasser/fritidsklubber i områder det mangler i dag.
(Eksterne og interne innspill: Midtre Vågsbygd, Ytre Randesund, Finsland, Grim og Lund nord)

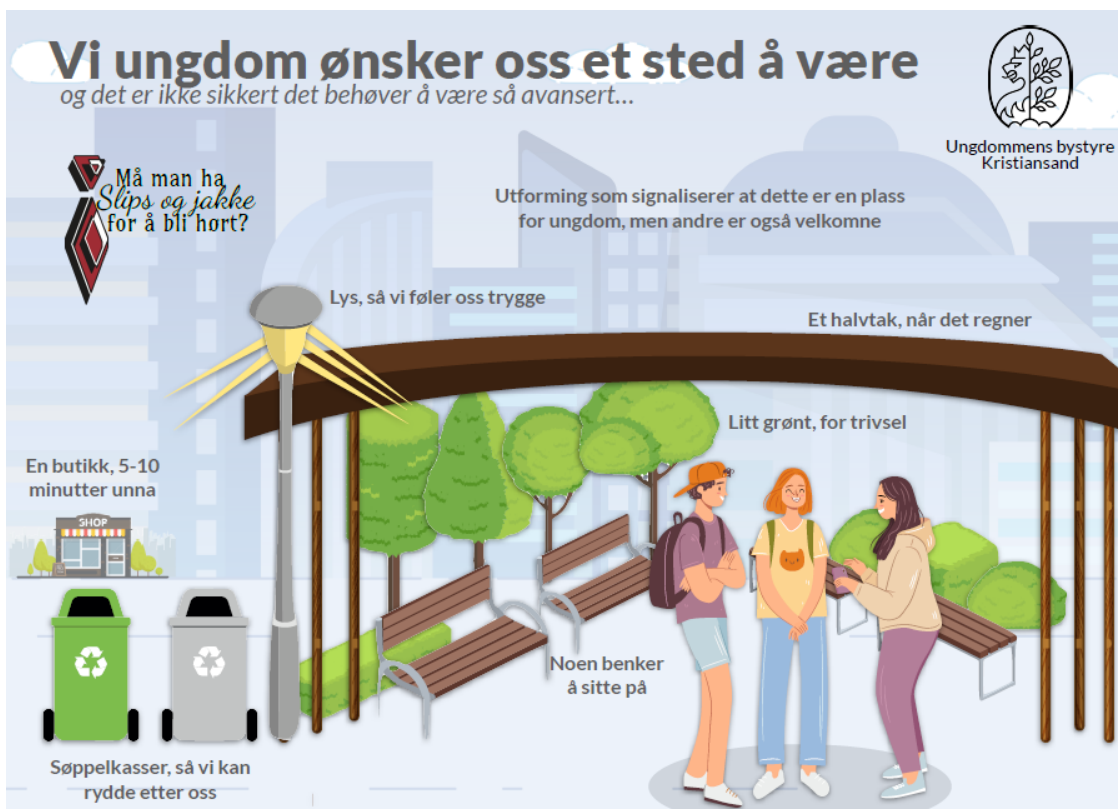
I 2023 har kommunen støttet opp om et initiativ til å starte en foreldredrevet møteplass for ungdom på Tømmerstø grendehus i Ytre Randesund. Det er gitt faglig råd og veiledning fra Fritidsenheten og økonomisk støtte fra bydelsfondet som forvaltes av Parkvesenet. Tømmerstø grendehus eies av kommunen, men driftes av den lokale velforeningen. Fritidsenheten har i 2023 særlig arbeidet med situasjonen i Midtre Vågsbygd, og sist høst startet det opp et forsøksprosjekt med ungdomsklubb i lokalene til Karuss skole, rett etter skoletid hver tirsdag. Dette tilbudet har foreløpig bare en midlertidig finansiering.

I tillegg til de kommunale fritidsklubbene er det flere andre som har åpne møteplasser for ungdom i bydelene. En lang rekke menigheter har et omfattende ungdomsarbeid, og flere idrettslag bruker egne anlegg/klubbhus også som en møteplass for barn og unge som ikke nødvendigvis er medlem eller driver med organisert idrettsaktivitet.

I Kvadraturen (sentrum) er det flere ideelle organisasjoner som har (eller har hatt) minst ukentlig møteplass-tilbud for ungdom på ettermiddags-/kveldstid; Røde Kors, Blå Kors, Kirkens Ungdomsprosjekt, Kirkens Bymisjon og FIDA (Forum for integrering og dialog Agder).

Utendørs møteplasser for ungdom i bydelene

Ungdommens bystyre har særlig påpekt mangelen på egnede *utendørs* møteplasser for ungdom. I det nevnte brevet til bystyret var det vedlagt en tegning av et slikt «henge»-sted (vedlagt saksutredningen i full størrelse):

Tegningen illustrerer hvilke kvaliteter som må til for at det skal være et attraktivt sted for ungdom å samles/oppholde seg:

- Belysning
- Sjøppelkasser
- Benker
- Halvtak
- Beplantning
- Maks. 5-10 minutter fra en butikk
- Utforming som signaliserer en plass for ungdom

Det er Parkvesenet som er kommunens fagetat for denne typen utendørs møteplasser, og enheten legger ned et betydelig arbeid i medvirkningsprosesser med brukerrepresentanter og interessegrupper når det skal utformes nye byrom, uteområder, parker, skolegårder m.m. Det har blant annet vært god dialog med Ungdommens bystyre i arbeidet med å utforme den nye bydelsparken i Vågsbygd og i planarbeidet for oppgradering av aktivitetsområdet i Nybyen.

Innspill fra Ungdommens bystyre i dialogmøte 28.11.2023

Hvor ser vi behov for flere gode møteplasser:

- Tveit, Hånes, Randesund, Søgne, Songdalen, Torridal trenger møteplasser i sin bydel

Krav til møteplassene:

- Åpningstider varierer for mye, trenger sterkt åpne plasser i helgene, hverdagene har ungdommer andre tilbud
- Vi trenger nøytrale, møteplasser. Ikke basert på religion eller politikk etc.
- Ikke særinteresser, fritidstilbud bør tilby et sted å være, ikke nødvendigvis en arrangert aktivitet
- Det bør være møteplasser med ungdomsstyrte aktiviteter, hvor de voksne er der for å hjelpe og tilrettelegge
- Lav terskel må være lavterskel, ikke dyrt eller betaling generelt. Inngang bør være gratis, men maten kan koste litt slik at folk kan velge selv om de vil bruke penger.

Hva vi ser/opplever:

- Rave på Søm, funker bra i helger
- Kun godt promotert på barneskole
- Aktiviteter blir kjedelig etter hvert, derfor starter rus og ungdomskriminalitet. For å opprettholde gode møteplasser, må ungdom få være med å lage opplegg eller arrangement for at folk skal forbli
- Skolebygg bør ikke benyttes som møteplass, ved en egen møteplass som er tilpasset og fint for ungdom forebygger man mye hærverk. Ungdommer vil ikke bruke enda flere timer på skolen, enn de allerede gjør.
- Jo eldre ungdommer blir, jo mindre behov for «organiserte» aktiviteter. Da trenger de enda mer lavterskel møteplasser, som ikke er basert på interesser

Forslag:

- Bruk frivilligheten, natteravn kan kanskje hjelpe?
- Foreldreorganisert natteravnordning/vakt er ikke populært/aktuelt i bydeler, det skaper ikke kompetente trygge voksne rundt ungdommene
- Markedsføring er viktig,
- Møteplasser ute må være strategisk plassert, ikke i veien for noen. Samtidig med god belysning og i nærheten av folk, slik at man forebygger kriminalitet

- Det er lurt med «Samsen-løsning», ungdom kan reservere rom og bruke til det de ønsker. Det bør finnes en liknende, tilpasset løsning for yngre også.

Refleksjon:

Vi vet at dette er dyrt, men det er enda dyrere å ikke satse på gode møteplasser. Sentrum blir mer attraktivt når det ikke er gode møteplasser, folk henger der og tiltrekkes et kriminelt nettverk. Flere ungdom havner i rusmiljø, stjeler, institusjoner ++ Kommunen bruker mer penger på å hærverk, institusjoner, politi, tiltak for ungdom som har falt utenfor, barnevern ++ Derfor, ser vi at forebygging er sentralt, og denne møteplassen vi beskriver forebygger.

Økonomiske konsekvenser

En kommunal fritidsklubb med ukentlige tilbud både til mellomtrinnet (juniorklubb) og ungdomsskole/videregående skole (ungdomsklubb), slik som det er i 13 lokalområder i dag, har en årlig driftskostnad på cirka kr 500 000. Dersom det kun skal etableres ungdomsklubb i et nytt lokalområde vil behovet være cirka kr 300 000. Muligheten for nyetableringer vil selvfølgelig være avhengig av tilgangen på egnede lokaler. Etableringskostnader ved tilpassing av lokaler kan komme i tillegg.

De faglige vurderingene knyttet til å få etablert fritidsklubber i lokalområder som mangler dette i dag, har konkludert med at det ikke kan anbefales å legge ned/reducere i én bydel for å flytte ressurser til en annen bydel. Fritidsklubbene er godt etablerte og viktige ressurser i sine respektive nærmiljø. Å fordele ressursene mer jevnt utover flere bydeler, vil etter fagetatens oppfatning bare gi flere halvgode tilbud, uten den ønskede kvalitet.

En utendørs møteplass for ungdom som skissert på tegningen fra Ungdommens bystyre anslås til å ha en anskaffelseskostnad på 3-400 000 kroner. I tillegg vil det være flere hensyn som må vurderes nærmere i forbindelse med en eventuell fysisk plassering, og forholdet til kommunens gjeldende driftsrutiner.

Vurdering

Når det gjelder *innendørs* møteplasser for ungdom i bydelene, virker det ikke som det er *antallet* i seg selv som ungdommens bystyre er aller mest opptatt av. Bydelene som nevnes i referatet, har alle en kommunal ungdomsklubb. Tilbakemeldingene i dialogmøtet gikk i større grad på åpningstider og innholdet i tilbudene; hvilke ukedager/kvelder møteplassene er tilgjengelig og hvilke aktiviteter som det legges opp til. Det ble stilt spørsmål ved om tilbudene er tilstrekkelig tilpasset ungdommenes behov, og om innholdet er attraktivt nok. Nå har bystyret allerede vedtatt et nytt verbalvedtak om fritidsklubb på lørdager, så dette vil bli gjenstand for nærmere drøfting i en egen sak om noen måneder.

Bystyret har forholdsvis nylig vedtatt en temaplan som blant annet omhandler videreutviklingen av det kommunale fritidsklubbtilbudet. I arbeidet med å utarbeide planen ble det gjennomført en rekke medvirknings- og innspillsmøter både med brukere og ikke-brukere. Helt sentralt i planen er *medvirkning* som et bærende element i klubbenes drift. De unges medvirkning skal prege møteplassen og være tilpasset målgruppenes alder og deres behov. Dette er en grunnleggende arbeidsmetode i fritidsklubarbeidet, og viktig for å raskt kunne fange opp trender i ungdomskulturen. Grad av medvirkning er avhengig av barn og unges alder, motivasjon, sosiale ferdigheter, kompetanse og interesse. Juniorklubbene vil i større grad være organisert av ansatte, men barna er med på å lage innholdet. I ungdomsklubbene vil det ligge mer til

rette for ungdoms egne initiativ og ledelse av konkrete prosjekter. Når medvirkningen fungerer optimalt, vil de voksnes rolle ha sitt tyngdepunkt i motiverende dialog, veiledning og praktisk tilrettelegging.

Den sentrale arbeidsmetodikken sørger med andre ord for at ungdommene som faktisk bruker tilbudene, har stor innflytelse på utformingen og innholdet. Utfordringen for de ansatte er å sørge for at medvirkningsarbeidet ikke stivner i et fast mønster hvor ting tas for gitt og går på autopilot. I tillegg er det klart at ungdom på ingen måte er en homogen gruppe som bare har én mening eller interesse. Hovedprinsippet vil være at det er brukerne av tilbudene som først og fremst legger premissene for utforming og innhold.

Parkvesenet har også en grunnleggende medvirkningsmetodikk i sitt arbeid med å utforme byrom, parker og uteområder. Ungdom vil da ikke være den eneste gruppen som har legitime interesser. For eksempel vil naboer, velforeninger, næringsliv, offentlige institusjoner og elevråd bli gitt anledning til å uttale seg eller komme med forslag og innspill, avhengig av hva slags prosjekt det handler om og den fysiske plasseringen. Ikke sjeldent vil det være ulike oppfatninger om hva som er de beste løsningene, til og med innad i en interessentgruppe. Å balansere mellom alle de ulike synspunktene kan være en krevende øvelse. Men også her vil det legges mest vekt på behovene til de daglige brukerne og de som påvirkes mest, samtidig som det selvfølgelig skal tas hensyn til både lover, regler og driftstekniske forhold.

Parkvesenet har god dialog med ungdom i pågående prosjekter, og det må også legges til grunn for alle vurderingene knyttet til mulig utplassering av egne «henge»-steder for ungdom i bydelene, à la den fremlagte skissen. I tillegg til de økonomiske utfordringene, må det foretas mange ulike avveininger og hensyn. Blant annet må det gjøres grundige forarbeider for å vurdere hva som kunne være en velegnet plassering, og da vil det også være andre tungtveiende hensyn, enn ungdommens ønsker og behov. Fagmiljøets vurdering er at fokus i større grad burde rettes mot å gjøre eksisterende uteromsprosjekter mer ungdomsvennlige, enn å etablere frittstående møteplasser for én enkelt gruppe.

Konklusjon

Flere møteplasser i bydelene, eller lengre åpningstider på møteplassene for ungdom, er først og fremst et ressurs spørsmål, og Kommunedirektøren foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak. Kommunens økonomiske handlingsrom er heller ikke slik at det er utvidelser av tjenestetilbud og nye investeringer som først og fremst får administrasjonens oppmerksomhet i budsjettarbeidet.

Kommunedirektøren ønsker at de kommunale tilbudene til ungdom i bydelene skal ha så god kvalitet som mulig innenfor de gjeldende rammevilkårene, og mener at de aktuelle fagmiljøene har den nødvendige kompetansen for at reell brukermedvirkning blir et sentralt premiss i arbeidet med kvalitetsutviklingen.

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret tar redegjørelsen til orientering.

Punkt 14/24: Reduksjon av leiekostnader i AQ for Vipere

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024003340
Saksbehandler Jørgen Skauge

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	15.02.2024	14/24

REDUKSJON AV LEIEKOSTNADER I AQ FOR VIPERS

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.02.2024 SAK 14/24

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kultur -og idrettsutvalget vedtar å redusere Vipers Kristiansand sine kostnader knyttet til hallen i Aquarama med kr 500 000 i 2024.
(10/1)
2. Reduksjonen dekkes opp igjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1.tertialrapport 2024. Kulturutvalget henstiller bystyret ved behandling av 1. tertialrapport å flytte kostnaden fra direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond til det sentrale disposisjonsfondet.»
(8/2)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Kultur -og idrettsutvalget vedtar å redusere Vipers Kristiansand sine kostnader knyttet til hallen i Aquarama med kr 500 000 i 2024.
2. Reduksjonen dekkes opp igjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1.tertialrapport 2024.»

SV, V, KRF, H, AP og SP fremmet følgende alternative forslag til pkt. 2:

«Reduksjonen dekkes opp igjennom bruk av direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond og behandles i 1.tertialrapport 2024. Kulturutvalget henstiller bystyret ved behandling av 1. tertialrapport å flytte kostnaden fra direktørområdet kultur og innbyggerdialog sitt disposisjonsfond til det sentrale disposisjonsfondet.»

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling pkt. 1 ble vedtatt med 10 mot 1 stemme (FRP)
SV, V, KRF, H, AP, SP sitt alternative forslag til pkt. 2 ble vedtatt med 8 mot 2 stemmer (KONS, FRP)
Kulturdirektørens innstilling pkt. 2 ble ikke votert over.

15.02.2024